

LIBRIS

We know
books

HEATHER FAWCETT

ENCYCLOPEDIA
SPIRIDUȘILOR

Traducere din limba engleză de
ROXANA BRÎNCEANU

ARMADA

20 OCTOMBRIE 1909
HRAFNSVIK, LJOSLAND

Shadow nu este deloc fericit cu mine. Zace lângă foc cu coada nemișcată, în timp ce vântul rece zgâlțâie ușa, privind pe sub moșul lui lăptos cu acel gen de resemnare acuzatoare tipică pentru câini, ca și cum ar spune: *Dintre toate aventurile stupide în care m-ai târât, asta cu siguranță o să ne aducă moartea.* Mă tem că trebuie să fiu de acord, cu toate că asta nu mă face mai puțin dornică să îmi încep cercetările.

În cele ce urmează intenționez să ofer o relatare onestă a activităților mele zilnice de pe teren în munca de documentare a speciei enigmatice de spiriduși numită „Cei Ascunși“. Acest jurnal are două scopuri: să îmi ajute memoria când va veni momentul să rezum în mod oficial însemnările mele de pe teren și să asigure o consemnare pentru acei savanți care vor veni după mine, în eventualitatea în care eu voi fi capturată de Popor. *Verba volant, scripta manent*¹. La fel ca în jurnalele precedente, voi presupune că cititorul posedă cunoștințe de bază în driadologie, cu toate că voi explica anumite referințe care ar putea să nu fie familiare celor nou-veniți în domeniu.

Nu am mai avut până acum vreun motiv să vizitez Ljosland și ar însemna să mint dacă aș spune că primele imagini din această dimineață nu mi-au domolit entuziasmul. De la Londra, călătoria durează cinci

¹ „Vorbele zboară, scrisul rămâne“, în lb. latină, în original (n. red.).

zile și singurul vas care te duce acolo este un cargobot săptămânal încărcat cu o mare diversitate de mărfuri și o mult mai mică diversitate de pasageri. Am avansat constant spre nord, ocolind aisberguri, în timp ce eu patrolam pe punte în încercarea de a scăpa de răul de mare. M-am numărat printre primii care au văzut munții acoperiți de zăpezi înălțându-se din mare și micul sat Hrafnsvik, cu acoperișurile lui roșii, ghemuit la poalele lor ca Scufița Roșie cu lupul pândind în spatele ei.

Ne-am apropiat cu grijă de docuri, lovind o singură dată cu putere, căci valurile cenușii erau zbuclumate. Pasarela a fost coborâtă cu o macara operată de un bătrân cu o țigară înfipă nonșalant între dinți – cum de o păstra aprinsă pe asemenea vânt era o abilitate atât de impresionantă, încât ore mai târziu m-am pomenit că mă gândesc la strălucirea jarului fulgerând prin stropii improșcați de mare.

Am ajuns la concluzia că numai eu coboram acolo. Căpitanul mi-a trimis cutărul jos pe docul înghețat cu o *bufnitură*, afișându-și obișnuitul zâmbet nedumerit, ca și cum aș fi fost o glumă pe care o înțelegea doar pe jumătate. Se părea că tovarășii mei pasageri, puțini câți erau, se îndreptau spre singurul oraș din Ljosland, Loabær, următorul port în care făcea escală vasul. Eu nu aveam de gând să vizitez Loabær, căci nu în orașe găsești Poporul, ci în colțurile îndepărtate, izolate, ale lumii.

Vedeam din port cabana pe care o închiriasem, ceea ce m-a uimit. Fermierul care deținea terenul, un anume Krystjan Egilson, mi-o descriese în corespondența noastră – o construcție mică din piatră, cu un acoperiș de iarbă verde viu, imediat dincolo de sat, cocoțată pe panta muntelui, la marginea pădurii Karrðarskogur. Era un ținut foarte aspru; fiecare detaliu, de la harababura de căsuțe viu colorate la verdeața proaspătă de pe coastă și la ghețarii de pe piscuri, era atât de acut și de solitar, ca o broderie, încât presupun că aș fi putut număra corbii în vizuinile lor de pe munte.

Marinarii l-au pus pe Shadow pe o sanie mare când am urcat pe chei. Bătrânul dulău este orb de un ochi și îi lipsește energia pentru orice

LIBRIS

We know
books

efort fizic în afară de mersul agale, ce să mai vorbim de săritul la gâtul marinarilor prost crescuți, dar aspectul îl favorizează; este o creatură imensă, neagră ca smoala, cu labe ca de urs și colți foarte albi. Poate că ar fi trebuit să-l las în grija fratelui meu la Londra, dar nu m-am putut îndura să fac asta, mai ales că e predispus la crize de depresie când sunt eu plecată.

Am reușit să-mi târăsc cufărul peste docuri și prin sat; erau puțini oameni prin jur, aflându-se cel mai probabil pe câmpuri sau la pescuit, dar aceia puțini se holbau la mine așa cum numai țărani de la marginea lumii cunoscute se pot holba la un străin. Niciunul dintre admiratorii mei nu s-a oferit să mă ajute. Shadow, mergând alături de mine, le-a aruncat o privire aproape neinteresată și abia atunci s-au uitat în altă parte.

Am văzut comunități mult mai rustice decât Hrafnsvik, căci cariera mea m-a purtat prin Europa și prin Rusia, prin sate mai mari sau mai mici și prin sălbăticiii mai frumoase sau mai urâte. Sunt obișnuită cu locuințe umile și oameni umili – odată am dormit în camera cu brânză a unui fermier din Andaluzia –, dar niciodată nu am ajuns atât de departe în nord. Vântul avea gust de zăpadă proaspătă; mă trăgea de fular și de pelerină. A durat ceva să-mi transport cufărul pe drum, dar, dacă eu nu sunt perseverentă, nimeni nu e.

Peisajul din jurul satului cedase în fața terenurilor cultivate. Nu erau ca pantele ordonate ale dealurilor cu care eram obișnuită, ci pline de umflături, roci vulcanice îmbrăcate la întâmplare în mușchi. Și, de parcă asta n-ar fi fost de ajuns ca să dezorienteze ochiul, marea continua să arunce valuri de ceață peste țărâm.

Am ajuns la marginea satului și am găsit mica potecă spre cabană; terenul era atât de accidentat, încât poteca făcea un șir de zigzaguri. Până și cabana de-abia se sprijinea într-o adâncitură a muntelui. Se afla la numai zece minute de sat, dar erau zece minute de drum abrupt și, până să ajung la ușă, deja găfâiam. Nu numai că era descuiată, dar nu avea deloc zăvor, iar când am deschis-o, am găsit înăuntru o oaie.

S-a holbat la mine o clipă, rumegând ceva, apoi a ieșit săltând să se realăture tovarășelor ei, în timp ce eu îi țineam politicoș ușa deschisă. Shadow a lătrat scurt, dar nu s-a clintit – a văzut o mulțime de oi în plimbările noastre în jurul Cambridge-ului și le privește cu dezinteresul nobil al unui câine în vârstă.

Cumva casa părea chiar mai rece decât afară. Era așa de simplă cum mi-o imaginasem, cu ziduri din piatră încurajator de solide și un miros de ceva ce am bănuț că erau excremente de pufini, cu toate că ar fi putut fi și de la oaie. O masă cu scaune, pline de praf, o bucătărie mică în spate cu câteva oale atârdate pe pereți, și ele foarte prăfuite. Lângă vatra sobei cu lemne se afla un fotoliu vechi care mirosea a mucegai.

Tremuram, în pofida efortului făcut pentru urcatul cufărului pe deal, și mi-am dat seama că nu aveam nici lemne, nici chibrituri ca să încălzesc locul ăla jalnic și, poate chiar mai îngrijorător, că, și dacă aș fi avut, s-ar putea să nu fi știut cum să aprind un foc – nu mai făcusem asta niciodată. Din nefericire, s-a întâmplat să-mi arunc ochii pe fereastră chiar în clipa aia și să descopăr că începuse să ningă.

Atunci, privind în vatra goală, flămândă și înghețată, am început să mă întreb dacă voi muri acolo.

Dacă mă considerați cumva o novice într-un teritoriu străin, trebuie să vă asigur că nu e cazul. Mi-am petrecut luni în șir într-o zonă din Provence atât de rurală, încât sătenii nu văzuseră niciodată un aparat de fotografiat; am studiat acolo o specie a Poporului care locuia în râu, *les lutins des rivières*¹. Iar înainte de asta fusesem un sejur prelungit în pădurile Apeninilor, cu niște *fate* cu chip de căprioară, și jumătate de an în sălbăția Croației ca asistentă a unui profesor care își petrecuse întreaga carieră studiind muzica Poporului munților. Dar de fiecare dată știusem în ce mă bag și existaseră unul sau doi studenți care să se ocupe de logistică.

¹ „Elfii râurilor“, în lb. franceză, în original (n. red.).

LIBRIS

Și nu fusese zăpadă.

We know
books

Ljosland este cea mai izolată dintre țările scandinave, o insulă situată în mărele nestăpânite ale Norvegiei, a cărei coastă nordică atinge Cercul Polar. Luasem în considerare dificultatea de a ajunge într-un asemenea loc – lunga și inconfortabila călătorie spre nord –, totuși îmi dădeam seama că nu acordasem suficientă importanță și greutateilor pe care le-aș putea întâmpina în caz că ceva ar merge prost și aș fi nevoită să plec, în special după ce îngheață marea.

O bătaie în ușă m-a făcut să sar în picioare. Dar vizitatorul intra deja fără să-mi aștepte permisiunea, tropotind din ghetete cu aerul unui bărbat pătrunzând în propria locuință după o zi lungă.

— Profesor Wilde, a zis, întinzându-mi mâna.

Era o mână mare, căci și el era un bărbat mare, atât ca înălțime, cât și ca lățime a umerilor și a mijlocului. Avea părul negru și lățos și fața pătrată, cu un nas rupt care i se potrivea în mod surprinzător, deși era cu totul neatrăgător.

— Văd că v-ați adus câinele. Frumos animal.

— Domnul Egilson? am întrebat politicos, strângându-i mâna.

— Cine altcineva? mi-a răspuns gazda.

Nu eram sigură dacă voia să fie neprietenos sau comportamentul lui obișnuit era ușor ostil. Ar trebui să menționez aici că nu mă pricepeam deloc să citesc oamenii, o problemă care m-a pus de multe ori în dificultate. Bambleby ar fi știut exact ce e cu omul ăsta cât un urs, probabil deja l-ar fi făcut să râdă cu vreo glumă fermecătoare și modestă de-a lui.

Blestematul de Bambleby, m-am gândit. Eu nu prea aveam simțul umorului, ceva ce tare mi-ar fi fost de folos în asemenea situații.

— Ați făcut ceva drum, a spus Egilson, privindu-mă derutant. Tocmai de la Londra. Ați avut rău de mare?

— Cambridge, de fapt. Vasul a fost...

— Pun pariu că sătenii s-au holbat la dumneavoastră când ați urcat. „Cine-i șoricelul ăla care vine pe drum?“, gândeau ei. „N-are cum să fie

savantul ăla elegant despre care am tot auzit, care vine de la Londra. Arată ca cineva care n-ar supraviețui călătoriei.“

— Nu știu ce gândeau ei despre mine, am zis, întrebându-mă cum Dumnezeu să îndrept discuția spre problemele mai importante.

— Păi, ei mi-au spus.

— Înțeleg.

— Am dat peste bătrânul Sam și nevasta lui, Hilde, pe drum încoace. Suntem cu toții curioși în privința cercetărilor dumneavoastră. Spuneți-mi, cum plănuiți să-i prindeți pe cei din Popor? Cu o plasă pentru fluturi?

Chiar și eu îmi dădeam seama că intenționa să sune batjocoritor, așa că am răspuns cu răceală:

— Fiți sigur că nu vreau să *prind* pe cineva din poporul spiridușilor. Nu vreau decât să-i studiez. Este prima investigație de acest fel în Ljosland. Mă tem că, până de curând, restul lumii i-a considerat pe Cei Ascunși de aici aproape un mit, spre deosebire de diferitele specii ale Poporului care locuiesc în Insulele Britanice și pe continent, dintre care 90% au fost serios documentate.

— Probabil cel mai bine ar fi să rămână așa, din toate punctele de vedere.

Asta nu era o declarație încurajatoare.

— Înțeleg că aveți în Ljosland câteva specii de spiriduși, dintre care multe pot fi găsite în această parte din munții Suðerfjoll. Am de analizat relatări despre Popor, începând cu tipul brownie și până la spiridușii curteni.

— Nu știu ce înseamnă toate astea, a răspuns el cu o voce neutră. Dar ați face bine să vă limitați investigațiile la pitici. Nu aduce niciun beneficiu dacă îi provocați pe ceilalți, nici pentru dumneavoastră, nici pentru noi.

Am fost deodată intrigată, cu toate că desigur că auzisem aluzii despre natura aprigă a spiridușilor curteni din Ljosland – adică acei spiriduși

care adoptă o înfățișare aproape umană. Dar întrebările mele au fost împiedicate de vânt, care a deschis ușa și a aruncat o suflare de fulgi de zăpadă în interiorul cabanei. Egilson a împins-o cu umărul și a închis-o la loc.

— Ninge, am spus, o tâmpenie care nu-mi stă în fire.

Îmi pare rău să recunosc că imaginea zăpezii pătrunzând în sobă mă împinsese din nou către o disperare morbidă.

— Așa se întâmplă din când în când, a răspuns Egilson cu o tentă de umor negru pe care am găsit-o de preferat falsei amicitii, ceea ce nu înseamnă că am și apreciat-o. Totuși nu e ceva care să vă îngrijoreze. Încă nu a venit iarna, doar își drege glasul. Norii ăștia or să se împrăștie într-o clipă.

— Și când o să vină iarna? m-am interesat posomorâtă.

— O să vă dați seama, a zis el – un răspuns pe ocolite cu care aveam să mă obișnuiesc în curând, căci Krystjan era un om indirect. Sunteți prea tânără ca să fiți profesor.

— Într-un fel, da, am zis, sperând să descurajez prin confuzie acel curs al întrebărilor.

Acum, la treizeci de ani, nu sunt tocmai tânără pentru a fi profesor, sau cel puțin nu atât de tânără ca cineva să se mire; însă acum opt ani eram într-adevăr cel mai tânăr profesor angajat vreodată la Cambridge.

A mormăit amuzat.

— Trebuie să mă ocup de fermă. Vă pot ajuta cu ceva?

O spusese de formă și părea a fi pe punctul de a se strecura afară pe ușă, așa că am răspuns repede:

— Niște ceai ar fi minunat. Și lemne de foc – unde le țineți?

— În lada pentru lemne, a răspuns nedumerit. Lângă sobă.

M-am întors și am văzut imediat lada de care zisese; o luasem drept un fel de dulap rudimentar.

— Mai sunt în șopronul din spate, a adăugat.

— Șopronul, am oftat ușurată.

Temerile mele că voi muri înghețată fuseseră premature.

Probabil că a băgat de seamă felul în care am spus-o, din nefericire cu pronunția distinctă a unui cuvânt niciodată folosit înainte, căci a remarcat:

— Sunteți tipul de persoană de interior, nu-i așa? Mă tem că asemenea oameni sunt cam rari pe aici. O să-i zic lui Finn să aducă ceai. E fiul meu. Și, înainte să întrebați, chibriturile sunt în cutia pentru chibrituri.

— Normal, am zis eu, ca și cum aș fi observat deja cutia.

La naiba cu mândria mea, dar nu eram în stare să întreb pe unde s-ar afla, după umiliința cu lada de lemne.

— Vă mulțumesc, domnule Egilson.

M-a privit strângând din ochi, apoi a scos din buzunar o cutie mică și a așezat-o pe masă. A dispărut într-un vârtej de aer înghețat.

20 OCTOMBRIE - SEARA

După ce a plecat Krystjan, am blocat ușa cu scândura care probabil fusese pusă lângă ușa în acest scop și care, la fel ca blestemata de ladă de lemne, îmi scăpase. Apoi mi-am petrecut douăzeci de minute total neproductive făcându-mi de lucru cu lemnele și chibriturile, până când cineva a bătut iar la ușa.

Am deschis, rugându-mă ca relativa politețe a acestui musafir să fie de bun augur pentru supraviețuirea mea.

— Profesor Wilde, a rostit tânărul din prag cu acel ton ușor admirativ pe care îl mai întâlnisem în zonele rurale și aproape că m-am topit, răsufflând ușurată.

Finn Krystjanson era aproape copia tatălui său, cu toate că avea o talie mai subțire și o expresie plăcută a gurii.

Mi-a scuturat încântat mâna și a intrat tiptil în cabană, tresărind puțin la vederea lui Shadow.

— Ce animal frumos!

Engleza lui Finn avea un accent mai puternic decât cea a tatălui său, însă era perfect fluentă.

— O să le dea lupilor ceva de gândit.

— Mmm, am făcut eu.

Shadow nu este prea interesat de lupi – se pare că îi așază în aceeași categorie cu pisicile. Nu-mi pot imagina ce ar face dacă un lup chiar